International Journal of Kannada Research
www.kannadajournal.com

ISSN: 2454–5813
IJKR 2018; 4(4): 147-150
© 2018 IJKR
www.kannadajournal.com
Received: 29-08-2018
Accepted: 30-09-2018

ಸುನಂದಾ ಎಂ ಕಾಳಾಯಿ
ಸಂಶೋಧನಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿ, ರಾಣಿ ಚನ್ನಮ್ಮ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಬೆಳಗಾವಿ

ಡಾ. ಕೆ. ಆರ್. ಸಿದ್ಧಗಂಗಮ್ಮ
ಸಂಶೋಧನಾ ಮರ್ಗದರ್ಶಕರು, ರಾಣಿ ಚನ್ನಮ್ಮ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಬೆಳಗಾವಿ

Correspondence
ಸುನಂದಾ ಎಂ ಕಾಳಾಯಿ
ಸಂಶೋಧನಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿ, ರಾಣಿ ಚನ್ನಮ್ಮ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಬೆಳಗಾವಿ

ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ, ಸ್ವರೂಪ ಮತ್ತು ಇತರ ವಿಜ್ಞಾನಗಳು– ಒಂದು ಪಕ್ಷಿನೋಟ

ಸುನಂದಾ ಎಂ ಕಾಳಾಯಿ, ಡಾ. ಕೆ. ಆರ್. ಸಿದ್ಧಗಂಗಮ್ಮ

ಪೀಠಿಕೆ

ಮಾನವನ ನಾಗರಿಕತೆ ಮತ್ತು ಅವನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಸಮಗ್ರ ಅರಿವಿಗೆ ಜಾನಪದ ಅಧ್ಯಯನವು ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಅಂಶ ಎಂಬ ಮಾತು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾದುದು ಮತ್ತು ವಿಶ್ವಮಾನ್ಯವಾದುದು. ಕಳೆದ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಫ್ರಾನ್ಸ್ ಜರ್ಮನಿ ಸ್ಕಾಟಲೆಂಡ್ ಅಮೇರಿಕಾ ಮುಂತಾದ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಜನಪದ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಅಗ್ರಸ್ಥಾನವನ್ನು ನೀಡಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿಯ ಜನಪದ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಜನಪದ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ತೋರಿದ ಆಸಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಗೌರವದಿಂದಾಗಿ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಜ್ಞಾನದ ಶಾಖೆಯಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಲು ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಜನಪದ ಅಧ್ಯಯನವು ಈ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲು ಒಂದು ಪ್ರಮುಖವಾದ ಕಾರಣವಿದೆ. ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಪ್ರಗತಿ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕ್ರಾಂತಿಯಿಂದಾಗಿ ಯಂತ್ರ ನಾಗರಿಕತೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಈ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ವೈಚಾರಿಕತೆಯ ಬಿರುಗಾಳಿ ಬೀಸಿತು. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಯುಗಯುಗಾಂತರಗಳಿಂದ ನೆಲೆಯೂರಿರುವ ಮತ್ತು ರೂಢಿಯಲ್ಲಿರುವ ನಂಬಿಗೆ, ಸಾಂಪ್ರದಾಯ, ಆಚಾರ–ವಿಚಾರ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಮೌಲ್ಯಗಳೆಲ್ಲವು ನಶಿಸಿಹೋಗುವವೇನೋ ಎಂಬ ಭಯ ಕಾಡಿತು. ಆದ್ದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಹಿರಿಮೆ–ಗರಿಮೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಮಹದ್ದಾಸೆಯಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಜ್ಞೆಯುಳ್ಳ ಯುರೋಪಿಯನ್ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಸಂರಕ್ಷಿಸುವ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ನಿರಂತರವಾಗಿ ತೊಡಗಿದರಿಂದ ಅದರ ಫಲವೇ ಇಂದು ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಒಂದು ಜ್ಞಾನದ ಪ್ರಬಲ ಶಾಖೆಯಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಲು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಅತಿಶೋಕ್ತಿಯಾಗಲಾರದು.

ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಹಜ ಸಾಹಿತ್ಯ. ಕೃತ್ರಿಮತೆಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನವಿಲ್ಲ, ಅದು ಸಹಜಕ್ಕೆ ಸಹಜವಾದುದು. ಹಳ್ಳ ದಂಡೆಯಲ್ಲಿರುವ ಕರಿಕೆಯ ಕುಡಿಯಂತೆ ಅದರ ಆಗುಹೋಗು. ಕರಿಕೆ ಬಿದ್ದಲ್ಲಿಯೇ ಬೇರುಬಿಡುತ್ತದೆ. ಮಳೆ ಬಂದಾಗ ಚಿಗಿತು ಕುಡಿಯಿಟ್ಟು ಹಬ್ಬುತ್ತದೆ. ಚಳಿಗೆ ಕುಗ್ಗುತ್ತದೆ.; ಬೇಸಗೆಯ ಬಿಸಿಲಿಗೆ ಕಂದಿಕುಂದಿ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೂ ಅದರ ತಳಬೇರು ನೆಲದ ಮರೆಯಲ್ಲಿ ಜೀವಂತವಾಗಿದ್ದು ಮಳೆಗಾಲವನ್ನೇ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತ ಬದುಕುತ್ತದೆ. ಇದು ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೂ ಅನ್ವಯಿಸುವ ಮಾತು. ಅದು ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಹುಟ್ಟಿ, ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಬೆಳೆದು, ಬೇಡವೆನಿಸಿದಾಗ ತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾನೇ ಮಂಗಮಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದ್ದವರಲ್ಲಿ ಕದ್ದವರಾರು? ಮೊದಲು ಇದ್ದುದು ಕದ್ದವನಲ್ಲಿ ಇರಲೇ ಬೇಕಲ್ಲವೇ? ಹಾಗೆ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಇಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಬೇರೊಂದೆಡೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಎನಿಸದೆ ಯಾವದೊ ಒಂದು ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬದುಕುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದು ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಜೀವಂತ ಲಕ್ಷಣ. (ಡಾ. ಎಂ. ಎಸ್.ಸುಂಕಾಪುರ)

‘ಜಾನಪದ’ ಮತ್ತು “ಜನಪದ” ಪರಿಕಲ್ಪನೆ

ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ನಲ್ಲಿ folk ಎಂಬ ಪದದ ಅರ್ಥ ಜನಾಂಗ ಸಮಾಜದ ಕೆಳಗಿನ ಸ್ತರ, ಹಳೆಯಗುಂಪು, ಮೂಲ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಒಯ್ಯುವ ಸಾಮಾಜಿಕ ವರ್ಗ, ಸಂಪ್ರದಾಯದೊಂದಿಗೆ ಹೆಣೆದ ಸಮಾಜ ಮುಂತಾದ ಅರ್ಥಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ತಿಳಿಯುವುದನೆಂರೆ ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ನ folk ಹಳೆಯ ಸಾಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವ ಸಾಮಾನ್ಯರ ಸಮೂಹ. ನಗರ ಜೀವನದಲ್ಲಿನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ ಹಾಗೂ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಯನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿರುವ

ಸಮಾಜ ಎಂಬ ಅರ್ಥವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ folk culture, city culture ಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾದುದು, ಒಂದು ಇನ್ನೊಂದರಿಂದ ಬೇರೆಯಾದುದು. ಇವುಗಳೆಲ್ಲವನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ಜನಪದ ಎನ್ನುವ ಪದ ಪ್ರಾಚೀನ ಪದ. ಇದು ನಗರ, ಪುರ ಎಂಬ ಪದಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿ ರೂಪವಾಗಿ ತೋರುತ್ತದೆ. ಪಾರಿಭಾಷಿಕವಾಗಿ folk ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು 'ಜನಪದ' ದಿಂದ ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಂಡಂತಾಯಿತು. ಆದರೆ folklore ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಬೇರೆ ಪದವನ್ನು ಹುಡಕಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ folk ಟುಣಜಡಿಚಿಣಣಡಿಜ ಮತ್ತು ಜಿಂಟಞಟಂಡಿಜ ವಿಭಿನ್ನವಾದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳು. ಆದರೆ ಜಿಂಟಞಟಂಡಿಜ ದ ಒಂದು ಭಾಗವೇ ಜಿಂಟಞ ಟುಣಜಡಿಚಿಣಣಡಿಜ ಆಗಿದೆ. ಅಂದರೆ ಜಿಂಟಞ ಟುಣಜಡಿಚಿಣಣಡಿಜ ಇರುವ ಹಾಗೆ ಜಿಂಟಞ ಟಣಘುಥಿ ಇದೆ, ಜಿಂಟಞ ಜಚಿಟಿಛಿಜ ಇದೆ, ಹೀಗೆ ಹಲವು ಭಾಗಗಳು folklore ಅಂಗಗಳಾಗಿವೆ. folklore ಪದ ಕೇವಲ ೧೩೦ ವರ್ಷಗಳು ಮಾತ್ರ ಹಳೆಯದು. ಜನಪ್ರೀಯ ಪ್ರಾಚೀನ ನಡಾವಳಿಗಳು ಎಂಬುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ೧೮೪೬ ರಲ್ಲಿ ವಿಲಿಯಂ ಜಾನ್ ಥಾಮ್ಸ್ ಈ ಪದವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿ ಚಲಾವಣೆಗೆ ತಂದ ಎಂದು ವಿದ್ವಾಂಸರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

folk literature ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯವೆಂಬ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ಮೊತ್ತಮೊದಲು ಯಾರು ಬಳಸಿದರು ಎನ್ನುವುದು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಮತ್ತು ಕುತೂಹಲದ ಸಂಗತಿ. ಡಾ. ಅರವಿಂದ ಮಾಲಗತ್ತಿಯವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ೧೯೩೧ ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ 'ಗರತಿಯ ಹಾಡು' ಸಂಕಲನಕ್ಕೆ ಮೊದಲ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಬರೆದ ದಿವಂಗತ ಬಿ. ಎಂ ಶ್ರೀ ಕಂಠಯ್ಯ ನವರೂ ಶ್ರೀ ದ.ರಾ. ಬೇಂದ್ರೆಯವರೂ ಈ ಮಾತನ್ನು ಬಳಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೂ ಮೊದಲಿನ ಉಲ್ಲೇಖಗಳು 'ಹಳ್ಳಿಯ ಹಾಡುಗಳೆಂದು' ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯವೆಂಬ ಮಾತು ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗಲೇ, ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಶುಭ ಮುಂಜಾನೆ ಜಾನಪದ ಎಂಬ ಪ್ರಯೋಗವೂ ಬಳಕೆಗೆ ಬಂದು ಇತ್ತೀಚಿನ ಲೇಖಕರೆಲ್ಲ ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯವೆಂದೇ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಜನಪದ – ಜಾನಪದಗಳ ನಡುವೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳೂ ಇಲ್ಲದೆ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತಿವೆ.

ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಜಾನಪದಕ್ಕೆ ಸರಿಸಮಾನವಾದ ಅರ್ಥವನ್ನು ಕೊಡುವ ಪದಗಳೆಂದರೆ 'folklife' (ಇಂಗ್ಲೀಷ್), ' 'folkliv' (ಸ್ವೀಡಿಶ್). 'Volksleben' (ಜರ್ಮನ್) ಎಂಬುವುಗಳು. ನಾಗರಿಕ ವಾತಾವರಣದಿಂದ ದೂರವಾದ ಬಾಯಿಮಾತಿನ ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕೆ ಬದ್ಧವಾದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜೀವನವನ್ನು ಕುರಿತು ಈ ಪದಗಳನ್ನು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಜನಪದ ಜೀವನವೆಂಬುದು ಒಂದು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವಿಚಾರವಾಗಿದ್ದು ಅದರಲ್ಲಿ ಭೌತಿಕ, ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವಿಚಾರಗಳ ಹಾಗು ಅವುಗಳ ಬಾಯಿಮಾತಿನ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸಾಹಿತ್ಯ – ಹೀಗೆ ಜನಪದ ಜೀವನದ ಎಲ್ಲ ಸ್ತರಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಇನ್ನೊಂದು ಪದ ಜರ್ಮನ್ ಭಾಷೆಯ volkskunde ಇದರಲ್ಲಿ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಕ ಕಲೆ ಹಾಗು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. (ಡಾ. ಆರ್ ಸಿ. ಹಿರೇಮಠ)

ಮಾನವ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಕಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಜನಪದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಸಮಗ್ರ ಅಧ್ಯಯನವು ರೂಪಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಗೊಂಡ ಪದಗಳಿವು. ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೮೪೬ ರಲ್ಲಿ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ಬಾರಿಗೆ 'folklore' ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ವಿಲಿಯಮ್ ಥಾಮ್ಸ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಿದಾಗ ಅವನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ 'folklife ' ಹಾಗೂ 'volkskunde' ಎಂಬ ಪದಗಳ ಅರ್ಥವೈಶಾಲ್ಯ ಸುಳಿದಾಡಿದಂತಿದೆ. ಅವನು ಜಾನಪದ ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೆಸರಿಸದಿದ್ದರೂ ರೀತಿ ನೀತಿ. ಸಂಪ್ರದಾಯ, ಆಚರಣೆ, ನಂಬಿಕೆ ಗಾದೆ ಲಾವಣಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಹಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಳಸಿದುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ 'folklore' ಎನ್ನುವುದು ಸಮಗ್ರ ಜಾನಪದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ವ್ಯಾಪಕಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗಗೊಂಡುದು ಸುಸ್ಪಷ್ಟವಿದೆ. ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಜನಪದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಒಂದು ಭಾಗ ್ರ. ಮಾತ ಜನಪದ ನೃತ್ಯ, ಶಿಲ್ಪ ಸಂಗೀತ, ಕೈಗಾರಿಕೆ, ನಂಬಿಕೆ ಆಚಾರ ವಿಚಾರಗಳ ಅನಂತ ಮುಖಗಳು ಆ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಇವೆ. ಇವೆಲ್ಲವನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ "folklore' ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಲಿಯಮ್ ಜಾನ್ ಥಾಮ್ಸನು ಕಾಣಿಕೆಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಮುಂದೆ ಅಮೇರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಜಾನಪದ ಅಧ್ಯಯನವು ನಡೆದಾಗ ಈ ಪದಕ್ಕೆ ಇದ್ದ ವ್ಯಾಪಕವಾದ ಅರ್ಥವನ್ನು ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ತಾರದೆ ಆಂಗ್ಲೊ ಅಮೇರಿಕನ್‌ರು ಇದನ್ನು 'oral tradition' ಅಥವಾ 'oral literature ' ಎಂಬ ಸಂಕುಚಿತ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಬಳಸಿದ್ದಾರೆ. 'folklore' ಎಂಬುದು ಅಮೇರಿಕನ್ನರ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮಾತ್ರ. ಹೆಚ್ಚೆಂದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಸಂಗೀತವೊಂದನ್ನು ಸೇರಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಕಾಂಟಿನೆಂಟಲ್ ಯುರೋಪಿಯನ್ ವ್ಯಾಖ್ಯೆ ಮಾತ್ರ ವಿಲಿಯಂ ಜಾನ್ ಥಾಮ್ಸನ ಮೂಲ ಆಶಯವನ್ನು ಒಳ್ಳಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ವ್ಯಾಪಕವಾದುದಾಗಿದೆ.

ಜಾನಪದ ಸ್ವರೂಪ

ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಬಾಳು–ಬದುಕು ಜನತೆಯ ಅಭಿರುಚಿಯ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸಿ ನಿಂತಿರುತ್ತದೆ. ಜನಮನದ ಪುರಸ್ಕಾರ ತಿರಸ್ಕಾರಗಳೇ ಈ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಆಗುಹೋಗುಗಳಿಗೆ ಹುಟ್ಟುಸಾವಿಗೆ ಮೂಲಕಾರಣ. ಸುಟ್ಟರೂ ಹುಟ್ಟಿ ಬರುವ ಜಾತಿಗೆ ಅದು ಸೇರಿದೆ. ಎಷ್ಟೊಂದು ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಹುಟ್ಟಿತೊ ಎಷ್ಟು ಬಗೆಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯಿತೋ ಅದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಸುಟ್ಟು ಹೋಯಿತೋ ಹೇಳಬಲ್ಲವರಾರು? ಅದು ಕಾಲರಾಯನ ದಿನಚರಿಯಲ್ಲಿ ಇರಲೇಬೇಕು; ಆದರೆ ಆ ದಿನಚರಿ ನಮ್ಮ ಪಾಲಿಗೆ ದೊರಕಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಮಗೀಗ ಸ್ಮಶಾನ ಮೌನ. ಜನತೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಹೊಸ ಹೊಸತು ಬೇಕು. ಇದ್ದದರಲ್ಲಿಯೇ ಮಾರ್ಪುಡು ಪಡೆದು ಆನಂದ ಹೊಂದಬಹುದು; ಇಲ್ಲವೆ ಹಳೆಯದನ್ನೆಲ್ಲ ಆಚೆಗೆ ನೂಕಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಹೊಸತನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಬದಲಾವಣೆಯ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೂ ಹೊಸಮುಖ ಕಾಣಿಸುವುದು ಸಹಜಸಲೀಲ. ಜನತೆಯ ಅಭಿರುಚಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಅವರ ಸಾಹಿತ್ಯವೂ ಬದಲಾಗುತ್ತಲೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದು ಜೀವಂತತೆಯ ಲಕ್ಷಣ. ಇದು ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸರ್ವ ಪ್ರಕಾರಗಳಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುವ ಮಾತು ಬಯಲಾಟದಲ್ಲಿಯೂ ಇಂತಹ ಮಾರ್ಪಡು ಏರ್ಪಾಡು ಆಗದೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡ ಜನಪದ ರಂಗಭೂಮಿಯನ್ನು ಹುಬ್ಬಿಗೆ ಕೈ ಹಚ್ಚಿ ಬಹುದೂರ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ನೋಡಿದರೆ ಈ ಮಾತಿನ ಸತ್ಯಾಂಶವನ್ನು ಅರಿಯಬಹುದಾಗಿದೆ. (ಡಾ. ಎಂ. ಎಸ್.ಸುಂಕಾಪುರ)

ಜಾನಪದವನ್ನು ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಎರಡು ಭಾಗಗಳಾಗಿ ವಿಭಾಗಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಒಂದು –ಗ್ರಾಮ್ಯ ಜಾನಪದ ಎರಡನೆಯದು– ನಗರ ಜಾನಪದ. ಗ್ರಾಮ್ಯ ಜಾನಪದದಲ್ಲಿ ಶಿಷ್ಟಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿರವಾದ ಗ್ರಾಮ ಜಾನಪದವು ಇರುತ್ತದೆ. ಅಂತೆಯೇ ನಗರ

ಜಾನಪದದಲ್ಲಿಯೂ ಗ್ರಾಮ ಜಾನಪದವು ಸುಪ್ತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇವೆರಡರ ಒಳವಿಭಾಗಗಳಾಗಿ ಮತ್ತೆ ನಾವು ವಸ್ತುವಿನ ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ನೆಲೆಯಿಂದ ಜಾನಪದವನ್ನು ನಾಲ್ಕು ವಿಭಾಗಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ೧ ಕ್ಷೇತ್ರ ಜಾನಪದ, ೨ ಮುದ್ರಿತ ಜಾನಪದ, ೩ ಸೃಜನ ಜಾನಪದ, ೪ ಖೋಟಾ ಜಾನಪದ. (ಡಾ. ಅರವಿಂದ ಮಾಲಗಿತ್ತಿ)

ಜಾನಪದದ ಪ್ರಕಾರಗಳು

ಜಾನಪದದ ಪ್ರಕಾರಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ವಿಭಜನೆ– ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅನೇಕ ತೊಡಕುಗಳಿದ್ದರು ಜಾನಪದವನ್ನು ವಿವಿಧ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ನಿರ್ವಚನಗಳು ಜಾನಪದವನ್ನು ನಿರ್ವಚಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಷ್ಟೆ ಅಲ್ಲ ಅದನ್ನು ಶಿಸ್ತಾಗಿ ರೂಪಿಸಿರುವ ಪ್ರಕಾರಗಳ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನೇ ಒದಗಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳೂ ಹೌದು. ರಿಚರ್ಡ ಎಂ ಡಾರ್ಸನ್ ರವರು ಜಾನಪದ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ನಾಲ್ಕು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಡಿಯಲ್ಲಿ ವಿಂಗಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

೧ ಮೌಖಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯ (oral literature) ೨ ಭೌತಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿ (Material Culture)೩ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜನಪದದ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು,(ಖಂಭಿಚಿಟ ಈಂಟಜ ಅಣಣಂಥ) ೪ ಪ್ರದರ್ಶನಾತ್ಮಕ ಜನಪದ ಕಲೆಗಳು,(Performing Folk Aṛt)

ಮೌಖಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ((ಂಡಿಚಿಟ ಟುಣಜಡಿಚಿಣಣಡಿಜ)

ಮಾತಿನ ರೂಪದ, ಹಾಡುವಂತಹ ಹಾಗೂ ಶೃತಿ ರೂಪದ ರಚನೆಗಳನ್ನು ಮೌಖಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯವೆಂದು ಗುರುತಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾಗಿ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಎಂದು ಕರೆಯುವುದು ವಾಡಿಕೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಗದ್ಯ ಕಥನ ಮಹತ್ವವಾದ ಉಪಭಾಗ. ಇದು ಪುರಾಣ ಕಟ್ಟು ಕಥೆ, ಐತಿಹ್ಯ, ಹಾಸ್ಯ ತುಣುಕುಗಳು, ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಈ ಒಂದೊಂದು ಪ್ರಕಾರ ಅನೇಕಾನೇಕ ಉಪ ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಭಾರತದ ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವು ಪ್ರಕಾರಗಳಿವೆ. ವಿವರಣಾತ್ಮಕ ಹಾಗೂ ಧಾರ್ಮಿಕ ಪುರಾಣಗಳಿಗಂತೂ ನಮ್ಮ ದೇಶ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಮೌಖಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮತ್ತೊಂದು ಉಪ ವಿಭಾಗವೆಂದರೆ ಮೌಖಿಕ ಕಾವ್ಯ. ಇದು ಕೂಡ ತನ್ನದೆಯಾದ ಪರಿವಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಜನಪದ ಗೀತೆಗಳು, ಕಥನ ಗೀತೆಗಳು,ಲಾವಣಿಗಳು, ಮಹಾಕಾವ್ಯಗಳು, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಭಾರತಾದ್ಯಂತ ಎಲ್ಲಡೆ ಪ್ರಚಲಿತವಾಗಿವೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಹಬ್ಬ, ಹರಿದಿನ ಜಾತ್ರೆ, ಉತ್ಸವ, ವೃತಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಮೌಖಿಕ ಕಾವ್ಯ ಗಮನಾರ್ಹವಾದುದು.

ಭೌತಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿ (ಒಚಿಣಜಡಿುಚಿಟ ಅಣಾಟಣಣಡಿಜ)

ಇದು ವಸ್ತುವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಜನಪದ ಗ್ರಹಿಕೆಯನ್ನು ಕುರಿತಾಗಿರುತ್ತದೆ. ತಲೆಮಾರಿನಿಂದ ತಲೆಮಾರಿಗೆ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ನಿದರ್ಶನಗಳ ಮೂಲಕ ಸಾಗಿಬರುವ ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ತಂತ್ರ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ಇದು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಹೇಗೆ ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷರು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ರೀತಿ ರಿವಾಜು ಮತ್ತು ವಾಸ್ತು ನಿಯಮಗಳನುಸಾರ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಾರೆ. ಉಡುಗೆ ತೊಡುಗೆಗಳನ್ನು ಧರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಡುಗೆಯನ್ನು ಅಣಿಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ತೋಟಗಾರಿಕೆ, ಮೀನುಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮಣ್ಣಿನ ಕುಡಿಕೆಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಪೀಠೋಪಕರಣ ಮತ್ತು ಮನೆ ಬಳಕೆ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇವು ಭೌತಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಸ್ವರೂಪಗಳಾಗಿವೆ.

ಸಾಮಾಜಿಕ ಜನಪದದ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು, (Social Folk Custoṃ)

ಜಾನಪದದ ಮತ್ತೊಂದು ಮಹತ್ವದ ಕ್ಷೇತ್ರವೆಂದರೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜನಪದ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು. ಕ್ಷೇತ್ರ ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ಕೌಶಲ್ಯ ಬುದ್ಧಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳಿಗಿಂತ ಗುಂಪು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಒತ್ತು ಇರುತ್ತದೆ. (ಡಾರ್ಸನ್) ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಶೋಧಗಳು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಮತ್ತು ಗುಡ್ಡಗಾಡು ಪ್ರದೇಶ ಕೈಗಾರಿಕಾ ವಲಯದಲ್ಲಿರುವ ಜನರ ಕೌಟುಂಬಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಮುದಾಯಿಕ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳ ಆಚರಣೆಗಳಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಸಂಬಂಧಪಡುತ್ತವೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮಾನವ ಜೀವನ ಚಕ್ರದ ಬಹುಮುಖ್ಯ ಘಟ್ಟಗಳಾದ ಬಾಲ್ಯ, ಪ್ರೌಢಾವಸ್ಥೆ, ವಿವಾಹ ಮತ್ತು ಸಾವುಹಾಗೂ ಈ ಬಗೆಯ ಇತರ ವಿಧಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಹತ್ವವಿರುತ್ತದೆ. ಹಿಂದು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಇವುಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಮಹತ್ವವನ್ನು ನೀಡಿರುವುದರಿಂದ ಇವು ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಬೇರುಬಿಟ್ಟಿವೆ.

ಪ್ರದರ್ಶನಾತ್ಮಕ ಜನಪದ ಕಲೆಗಳು, (ಕಜಡಿಜಿಂಡಿಟುಟಿಂ ಈಂಟಜ ಂಡಿಣ)

ಜನಪದ ಅಧ್ಯಯನ ಮತ್ತೊಂದು ಮಹತ್ವದ ಕ್ಷೇತ್ರವಾದ ಪ್ರದರ್ಶನಾತ್ಮಕ ಜನಪದ ಕಲೆಗಳು ಪರಂಪರಾಗತ ಸಂಗೀತ, ನೃತ್ಯ ಮತ್ತು ನಾಟಕಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಿರುತ್ತದೆ. ತಲೆಮಾರಿನಿಂದ ತಲೆಮಾರಿಗೆ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಜನಪದ ನಾಟಕ, ಹಾಡು,ಕುಣಿತ, ಸಂಗೀತ ಇತ್ಯಾದಿ ಕಲೆಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶನಾತ್ಮಕ ಕಲೆಗಳೆಂದು ಕರೆಯುವರು.

ಜಾನಪದ ಮತ್ತು ಇತರ ವಿಜ್ಞಾನಗಳು

ಜಾನಪದ ಒಂದು ವಿಜ್ಞಾನವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಜನಪದವು ಒಂದು ವಿಜ್ಞಾನವಾಗಿದೆ. ಎನ್ನುವ ಚರ್ಚೆಗಳು ಮತ್ತು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಅನೇಕ ವಿದ್ವಾಂಸರಿಂದ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ಪುರ್ನರುಚ್ಚಿಸುವಾಗ ತುಂಬ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ವಹಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಕ್ಷಣ ಕ್ಷಣಕ್ಕೂ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗುತ್ತಿರುವ ಸಂಗತಿಗಳು ಮತ್ತು ರೂಪುಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ವಿಜ್ಞಾನದ ಶಾಖೆಗೆ ಹೋಲಿಸಿದಾಗ ಜನಪದ ಪ್ರಪಂಚ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ವಿಜ್ಞಾನದ ಇತರ ಶಾಖೆಗಳಿಗೂ ಜಾನಪದಕ್ಕೂ ನೇರವಾದ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ವಿವೇಚಿಸಿದಾಗ ಮಾನವಿಕ ವಿಜ್ಞಾನಗಳು, ಸಮಾಜವಿಜ್ಞಾನಗಳು ಮತ್ತು ಜಾನಪದಕ್ಕೂ ಗಾಢವಾದ ಸಂಬಂಧವಿದೆ ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಎರಡುಮಾತಿಲ್ಲ. ಜಾನಪದವನ್ನು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಯೋಚಿಸಿದಾಗ ಇತರ ವಿಜ್ಞಾನಗಳು ಅದರ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಭೋಗೋಲ, ಭೂಗರ್ಭ, ಜೈವಿಕ ವಿಜ್ಞಾನ, ರಾಸಾಯನಶಾಸ್ತ್ರ, ಪ್ರಾಣಿಶಾಸ್ತ್ರ, ಮುಂತಾದ ಶುದ್ಧ ವಿಜ್ಞಾನಗಳ ನೆರವನ್ನು ಜನಪದ ಪಳಿಯುಳಿಕೆಗಳ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವಾಗ ಮತ್ತು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವಾಗ ನೆರವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಜಾನಪದ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಶುದ್ದ ವಿಜ್ಞಾನಗಳ ಸಹಸಂಬಂಧವಿದೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಅಂತರ್‌ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಅಧ್ಯಯನ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ವಿಶಾಲವಾದ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಜಾನಪದವನ್ನು ಜನಪದ ವಿಜ್ಞಾನ ಎಂದು ಕರೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

'ಜಾನಪದ ಒಂದು ಸಮ್ಮಿಶ್ರ ಸಂಕೀರ್ಣ ವಿಶ್ವವ್ಯಾಪೀ ಜ್ಞಾನಕ್ಷೇತ್ರ'

(ದೇಜಗೌ) ವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಜಾನಪದ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಅಧ್ಯಯನದ ಅಳವಡಿಕೆ ಅನಿವಾರ್ಯವೂ ಮತ್ತು ಅವಶ್ಯಕವೂ ಆಗಿದೆ. ಕಥಾನಕಗಳ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಭಾಷಾವಿಜ್ಞಾನ, ಪಳಿಯುಳಿಕೆಗಳ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಭೂಗರ್ಭಶಾಸ್ತ್ರ, ರಾಸಾಯನಶಾಸ್ತ್ರ, ಪ್ರಾಚ್ಯವಸ್ತುಶಾಸ್ತ್ರ, ಮಾನವಶಾಸ್ತ್ರ ಇತ್ಯಾದಿ, ಪುರಾಣ, ಹಾಡು ಆರಾಧನೆ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮ ನೀತಿ ಕಲೆ, ಮನೋವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕ ವಿಜ್ಞಾನಗಳ ಅಧ್ಯಯನ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಜಾನಪದ ವಸ್ತುಸಂಗತಿಗಳ ಮತ್ತು ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ವರ್ಗೀಕರಣ ಜಾನಪದಕ್ಕೆ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟತೆಯನ್ನು ಖಚಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ತಂದುಕೊಡುವಲ್ಲಿ ನೆರವಾಗುತ್ತವೆ.

ಜಾನಪದವನ್ನು ವರ್ಗಿಕರಿಸುವಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಪಟ್ಟ ಶ್ರಮ ವಹಿಸಿದ ತಾಳ್ಮೆ ತೋರಿದ ಎಚ್ಚರ ಮತ್ತು ಅನುಸರಿಸಿದ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ದೃಷ್ಟಿಧೋರಣೆಗಳೇ ಇಂದಿನ ಜಾನಪದ ವ್ಯಾಸಂಗಕ್ಕೆ ಬೆನ್ನೆಲುಬಾಗಿ ನಿಂತಿದೆ. (ದೇವೇಂದ್ರಕುಮಾರ ಹಕಾರಿ) ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಜಾನಪದವನ್ನು ಶಾಬ್ದಿಕ ಮತ್ತು ಅಶಾಬ್ದಿಕ ಜಾನಪದ ಎಂದು ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ೧೮೭೮ ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿತವಾದ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ದೇಶದ "folklore ಸೋಸೈಟಿ ಜಾನಪದವನ್ನು;

೧. ಕಥಾನಕಗಳು– ಕಥೆ, ಕಥನಗೀತೆ, ಹಾಡು,ಐತಿಹ್ಯ ಕಟ್ಟುಕತೆ ಇತ್ಯಾದಿ.
೨. ರೂಢಿ ಮತ್ತು ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು:– ಸ್ಥಳ ಸಂಪ್ರದಾಯ, ಉತ್ಸವ, ಹಬ್ಬ ಆಟ
೩. ನಂಬಿಕೆಗಳು: ಮಾಟ ಮಂತ್ರ, ಕಣಿ ಕೇಳುವುದು, ಆಚರಣೆಗಳು, ನಂಬುಗೆ, ಜನಪ್ರಿಯ ಗಾದೆ, ನುಡಿಗಟ್ಟು, ಆಡುಭಾಷೆ ಒಗಟು

ಹೀಗೆ ವಿಭಾಗಿಸಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಜಾನಪದದ ವಿವಿಧ ಘಟಕಗಳೆಂದು ಸೂಚಿಸಿದೆ. ಪ್ರಾನ್ಸಿಸ್ ಅಟ್ಲೆಯವರು ಈ ಮೂರನ್ನು ಹೇಳುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಒಂದು ಪ್ರಕಾರ ಕರ ಕುಶಲ, ಕಸಬು, ನೇಕಾರಿಕೆ, ಕುಂಬಾರಿಕೆ, ಮೇವಿನ ಗೂಡ ಹಾಕುವುದು, ಹುಲ್ಲುಬಣವೆಯ ಮಾದರಿ ಎಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಉಪಸಂಹಾರ

ಜಾನಪದ ಅಧ್ಯಯನ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಪ್ರತೀಕ. ಪ್ರಜಾವಾಙ್ಮಯವನ್ನು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಗೌರವಿಸಿದಂತಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನೇ ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಜಾನಪದದ ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ಗೌರವಿಸಿಕೊಂಡಂತೆ ಆಗಿದೆ. ರಾಜಶಾಹಿ ಮತ್ತು ಪುರೋಹಿತಶಾಹಿ ಕಾಲದ ಪ್ರತೀಕಗಳಾಗಿ ವೇದ–ಪುರಾಣಗಳು ನಿಂತರೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಪ್ರತೀಕವಾಗಿ ಇಂದು ಜಾನಪದ ನಿಂತಿದೆ. ಕಾಲಘಟ್ಟ ಬದಲಾದಂತೆ ಅಧ್ಯಯನದ ನೆಲೆಗಳು ಸೃಜನ ಸಾಹಿತ್ಯದ ನೆಲೆಗಳೂ ಬದಲಾಗುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಆರಂಭದ ನಮ್ಮ ಜಾನಪದದ ಅಧ್ಯಯನ ಜನಸಂಸ್ಕೃತಿ ಬಹುಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಪ್ರತೀಕಗಳಾಗಿ ಜನಾಂಗ, ಜಾತಿ, ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಮುಖ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಅಧ್ಯಯನಗಳು ರೂಪಗೊಳ್ಳುತ್ತಿವೆ. ಈ ಅಧ್ಯಯನ ಕ್ರಮದ ಅತಿರೇಖದ ಅನಂತರ ಅಖಂಡ ಅಥವಾ ಏಕಮುಖ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಕಡೆಗೆ ವಾಲುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ.

ಆಧಾರ ಗ್ರಂಥಗಳು

೧. ಡಾ. ಎಂ. ಎಸ್.ಸುಂಕಾಪುರ–ಕನ್ನಡ ಬಯಲಾಟ– ಕ ವಿ ವಿ ಧಾರವಾಡ ೧೯೭೭
೨. ಡಾ. ಆರ್ ಸಿ. ಹಿರೇಮಠ– ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ದರ್ಶನ – ಕ.ವಿ.ವಿ ಧಾರವಾಡ ೧೯೭೪–ಪು.ಸಂ–೬
೩. ಡಾ. ಚೆನ್ನಣ್ಣ ವಾಲಿಕಾರ: ಜಾನಪದ ಲೋಕ– ದಲಿತ ಬಂಡಾಯ ವಿಚಾರ ಪ್ರಚಾರ ಸಮಿತಿ ಗುಲಬರ್ಗಾ–೧೯೯೩
೪. ದೇಜಗೌ– ಜಾನಪದ ಅಧ್ಯಯನ –ಪುಟ –೧೦೪,
೫. ದೇವೇಂದ್ರಕುಮಾರ ಹಕಾರಿ–ಜಾನಪದದ ಮೂಲಭೂತ ತತ್ವಗಳು, ೧೯೮೩, ಪುಟ–೧೩
೬. ಪೋತೆ.ಎಚ. ಟಿ: "ಹೈದ್ರಾಬಾದ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನಪದ ಪ್ರದರ್ಶನ ಕಲೆಗಳು" ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ೧೯೮೩
೭. ಕರ್ನಾಟಕ ಜಾನಪದ ಆಕಾಡೆಮಿ ': "ಕರ್ನಾಟಕ ಜಾತ್ರೆಗಳು" ಭಾಗ ೧ ೨ ೩ ೪.
೮. ಡಾ. ಸ. ಚಿ. ರಮೇಶ.– ಕರ್ನಾಟಕ ಜಾನಪದ ಆಚರಣೆಗಳು– ಪ್ರಸಾರಾಂಗ ಕ.ವಿ.ವಿಹಂಪಿ ೨೦೧೦,
೯. ಪ್ರೋ. ಸಿ ರಾಮಚಂದ್ರೇಗೌಡ ಮತ್ತು ಡಾ.ಚಕ್ಕೇರಿ ಶಿವಶಂಕರ :– ಜಾನಪದ ತಲೆಮಾರು, ಕರ್ನಾಟಕ ಜಾನಪದ
೧೦.ಕೆ. ಎನ್.ಗಂಗಾನಾಯಕ :– ಕನ್ನಡ ಜಾನಪದ–ಕುವೆಂಪು ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆ ಮೈಸೂರು ವಿವಿ ೨೦೧೧
೧೧. ಡಾ. ಅರವಿಂದ ಮಾಲಗಿತ್ತಿ– ಜಾನಪದ ತತ್ವಗಳು ಪ್ರಸಾರಾಂಗ ಮಾ ಗಂಗೊತ್ರಿ ಮೈಸೂರು, ಪು–ಸಂ–೨೩ ೧೯೯೯.